

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
24 iulie 2019

Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

GÖKKUŞAĞI

Küçük Ayşe, sabahtan beri önünde mekik dokuduğu yüksek bez tezgâhından kalktı. Yorgun yorgun gerindi. Bugün evde yapayalnızdı. Babasıyla kardeşleri dün erkenden kasabaya, pazara gitmişlerdi. Annesiyle ablası da komşuda idiler; belki Zaimlerde... Gözlerini oğuşturdu. Yavaş yavaş sofanın duvarındaki sarı çerçeveli aynaya yaklaştı, Kendine baktı. Beyazları azalan kömür gözleri uykudan henüz kalkmış gibi mahmurdu. Yanakları daha ziyade aldı ve gür siyah saçları dağınıktı. Tekrar gerindi. Gerinirken bütün bütün süzülen gözlerini, titreyen, gerilen ince dudaklarını beyaz billûr gerdanını sanki ilk defa görüyormuş gibi şaştı:

— Ne güzelim ben, ayol, diye güldü.

Başını eğdi. Mavi aba terliklerinden boynunun görebildiği yerlerine kadar bütün vücudunu dikkatle süzdü. Gözlerini tekrar aynaya attı. Döndü. Saçlarını elleriyle dalgalandırdı. İşte daha on yaşında yokken koca bir kız gibi iri idi. İki gün evvel Zaimlerin düğününde öteki köylerden gelenler, onu bu kadar büyümüş görünce, hayrette kalmışlardı. Hem öyle kuvvetli idi ki... Erkek akranlarını bir tutuşta kaldırıp yere çarpıyordu. Ona "Pehlivan Ayşe" derlerdi.

Erkek çocuklar gibi ata binmesini, silâh atmasını, güreşmesini, birdirbir, esir almaca oynamasını çok seviyordu. Fakat...

Fakat işte büyüdükçe o kadar sevdiği bu oyunlara veda etmek lâzım gelecekti. Hatta geçen gün çeşme dönüşünde köyün imamına, Kurt Hoca'ya rast gelmişti. Kuru elini öperken bu hiç hoşlanmadığı huysuz ihtiyar, ona:

— Kız Ayşe, anana söyle, seni örtüye soksun, artık senin açık dolaşman caiz değil, demişti.

Ömer Seyfettin

1. Metni göz önünde bulundurarak çağdaş Türk hikayenin en az beş özelliğini delil ve örnekler getirerek belirtiniz. **12 p**
2. Metne dayanarak yazarın yaptığı gönderme, üslup ve yazım teknikleri arasındaki etkileşimi ispatları ile kısaca açıklayınız. **12 p**
3. Metne dayanarak yazarın görüş ve perspektiflerini meydana getiriniz. **12 p**
4. "Ona "Pehlivan Ayşe" derlerdi." cümlesini metne dayalı inceleyiniz. **12 p**
5. Metindeki isim türlerini de örnek alarak, ismin sınıflandırılması hakkında bilgiler veriniz. (Çeşit, teklik/çokluk, haller, isim tamlamaları). **12 p**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Zamir sınıflandırılması konulu, metni örnek alarak, öğretim – öğrenim unsurlarına dikkat ederek, didaktik projesinin unsurlarını belirtiniz. Dikkat edilecek hususlar:

- a) Dersin anları ve anlara göre öğretmen - öğrenci didaktik faaliyetler ve alıştıırma çeşitleri; **10 p**
- b) Metot, teknik ve araçlar; **10 p**
- c) Değerlendirmenin uygun teknik veya metotlar. **10 p**